

Spis treści

Przedmowa	IX
Wykaz skrótów	XI
Rozdział I. Stosowanie i wykładnia prawa administracyjnego	1
§ 1. Stosowanie prawa. Pojęcie i podstawowe właściwości	4
I. Pojęcie stosowania prawa. Stosowanie a tworzenie prawa	4
II. Stosowanie prawa administracyjnego. Typy procesów decyzyjnych	6
§ 2. Administracyjny typ stosowania prawa	12
I. Podstawowe cechy sądowego typu stosowania prawa administracyjnego	12
II. Podmioty decyzyjne w administracyjnym typie stosowania prawa	14
III. Sytuacja decyzyjna i tryb decydowania w administracyjnym stosowaniu prawa	16
IV. Decyzja w administracyjnym typie stosowania prawa	21
§ 3. Aksjologia administracyjnego stosowania prawa	25
I. Teoretycznoprawna koncepcja wartości stosowania prawa	25
II. Legalność a elastyczność stosowania prawa administracyjnego	27
III. Pewność i jednolitość stosowania prawa administracyjnego	32
IV. Relacje praktyczne w ramach aksjologii stosowania prawa administracyjnego	36
§ 4. Wykładnia w procesie stosowania prawa administracyjnego	39
I. Model decyzyjny stosowania prawa	39
II. Ustalanie stanu faktycznego	40
III. Ustalanie stanu prawnego. Decyzja interpretacyjna	43
IV. Decyzja stosowania prawa i jej uzasadnienie	47
Rozdział II. Podstawa decyzji stosowania prawa administracyjnego.	
Ustalenia walidacyjne	53
§ 5. Źródła prawa administracyjnego w ujęciu decyzyjnym	56
I. Pojęcie źródeł prawa	56
II. Rodzaje źródeł prawa jako argumentów walidacyjnych	58
III. Źródła prawa a proces decyzyjny stosowania prawa administracyjnego	62
IV. Ustalanie obowiązywania stosowanych przepisów prawa administracyjnego	66
§ 6. Zastosowanie przepisów krajowego prawa administracyjnego	75
I. Zastosowanie przepisów ustawowych	76
II. Zastosowanie przepisów ustawowych i konstytucyjnych	79
III. Zastosowanie przepisów ustawy i przepisów rozporządzeń	84
IV. Zastosowanie przepisów prawa miejscowego (lokalnego)	87
V. Zastosowanie przepisów wewnątrznie obowiązujących	91
VI. Rodzaj zastosowanych przepisów w ramach aktu normatywnego	97
VII. Bezpośrednie i pośrednie zastosowanie przepisów aktu normatywnego	100
§ 7. Przepisy prawa międzynarodowego i unijnego jako podstawa decyzji stosowania prawa administracyjnego	105
I. Przepisy prawa międzynarodowego i ich stosowanie	105

II. Przepisy prawa międzynarodowego w stosowaniu prawa administracyjnego	107
III. Przepisy prawa Unii Europejskiej w stosowaniu prawa administracyjnego	111
§ 8. Zastosowanie kryteriów otwartych i innych decyzji stosowania prawa ..	117
I. Generalne klauzule odsyłające w systemie przepisów	117
II. Podstawy zastosowania kryteriów otwartych	120
III. Inne decyzje stosowania prawa jako argument walidacyjny	124
Rozdział III. Pojęcie, koncepcje i przebieg wykładni prawa administracyjnego	131
§ 9. Wykładnia a rozumienie prawa administracyjnego	133
§ 10. Wykładnia prawa administracyjnego w wymiarze epistemologicznym, teoretycznym i ideologicznym	146
§ 11. Bezpośrednie rozumienie tekstu prawnego jako główny problem epistemologiczny koncepcji wykładni prawa administracyjnego	148
§ 12. Założenia epistemologiczne a teorie wykładni prawa	165
§ 13. Trzy ujęcia zasady <i>clara non sunt interpretanda</i> jako zakazu inicjowania interpretacji	166
§ 14. Teorie wykładni prawa i ich zastosowanie do prawa administracyjnego ..	169
§ 15. Ideologie wykładni prawa administracyjnego	182
Rozdział IV. Problemy wykładni językowej w prawie administracyjnym ..	189
§ 16. Wykładnia językowa a rola tekstu prawnego w prawie administracyjnym	190
§ 17. Koncepcje języka w wykładni prawa administracyjnego	191
§ 18. Koncepcje języka prawnego a odrębność wykładni językowej prawa administracyjnego	196
§ 19. Teorie wykładni językowej	198
§ 20. Główne problemy zintegrowanej teorii wykładni językowej na gruncie prawa administracyjnego	199
§ 21. Ideologie wykładni – <i>ius interpretandi</i>	214
§ 22. Wykładnia językowa a inne typy wykładni. <i>Interpretatio cessat in claris</i> ..	223
Rozdział V. Wykładnia systemowa przepisów prawa administracyjnego ..	229
§ 23. Reguły systemowe w wykładni prawa administracyjnego	231
I. System prawa a wykładnia prawa administracyjnego	231
II. Reguły systemowe w wykładni prawa	235
§ 24. Wykładnia systemowo-strukturalna	240
I. Systematyka aktu normatywnego a wykładnia przepisów	240
II. Rodzaje przepisów prawnych aktu a wykładnia systemowa	242
III. Reguły związane ze strukturą poziomą systemu przepisów prawnych ..	247
IV. Reguły związane ze strukturą pionową systemu przepisów prawnych ..	249
§ 25. Wykładnia systemowo-aksjologiczna	259
I. Wykładnia systemowo-aksjologiczna a zasady prawa	259
II. Wykorzystanie zasad prawa w wykładni prawa administracyjnego	264
III. Miejsce reguł systemowo-aksjologicznych w wykładni prawa administracyjnego	273
IV. Reguły systemowo-aksjologiczne w rekonstrukcji poszczególnych rodzajów norm	277
Rozdział VI. Wykładnia celowościowo-funkcjonalna przepisów prawa administracyjnego	283
§ 26. Reguły celowościowe i funkcjonalne w wykładni prawa administracyjnego	284

I. Miejsce reguł celowościowych i funkcjonalnych w wykładni prawa . . .	284
II. Cel w wykładni prawa administracyjnego	286
III. Funkcja w wykładni prawa administracyjnego	289
§ 27. Wykładnia celowościowa	291
I. Rodzaje reguł celowościowych wykładni	291
II. Źródła ustalania celu prawodawczego	294
III. Zastosowanie reguł celowościowych	300
IV. Szczególne role wykładni celowościowej w administracyjnym typie decyzyjnym	309
§ 28. Wykładnia funkcjonalna	312
I. Przebieg wykładni funkcjonalnej	312
II. Reguły funkcjonalne a inne reguły wykładni	313
III. Zastosowanie reguł funkcjonalnych	316
IV. Szczególne role wykładni funkcjonalnej w administracyjnym typie decyzyjnym	322
Rozdział VII. Interpretacyjna rola kryteriów otwartych i innych decyzji stosowania prawa	325
§ 29. Wykładnia generalnych klauzul odsyłających prawa administracyjnego	327
I. Kryteria otwarte w stosowaniu i wykładni prawa administracyjnego. Wprowadzenie	327
II. Reguły wykładni generalnych klauzul odsyłających	329
III. Wykładnia kryteriów otwartych prawa administracyjnego. Kilka przykładów	336
IV. Sposób ustalania treści kryteriów otwartych. Elementy modelu optymalizacyjnego	343
§ 30. Kryteria otwarte w wykładni przepisów prawa administracyjnego	346
I. Wpływ kryteriów otwartych na przebieg wykładni	346
II. Kryteria otwarte w poszczególnych regułach wykładni	348
III. Kryteria otwarte w rekonstrukcji różnych rodzajów norm	353
IV. Wnioski końcowe. Elementy modelu optymalizacyjnego	358
§ 31. Zwroty ocenne w wykładni prawa administracyjnego	360
I. Pojęcie zwrotu ocenego. Występowanie w prawie administracyjnym	360
II. Wykładnia zwrotów ocennych	361
III. Wpływ zwrotów ocennych na rekonstrukcję normy prawa administracyjnego	364
§ 32. Inne decyzje stosowania prawa w wykładni prawa administracyjnego	366
I. Wykładnia zastosowanej decyzji stosowania prawa	366
II. Wpływ innych decyzji na wykładnię przepisów prawnych	369
Rozdział VIII. Reguły kolizyjne i inferencyjne w interpretacji prawa administracyjnego	377
§ 33. Postulat spójności prawa administracyjnego	378
I. Rodzaje sprzeczności	378
§ 34. Zastosowanie reguł kolizyjnych w dyskursie walidacyjno- -interpretacyjnym	380
I. Charakter i rola reguł kolizyjnych	380
II. Rodzaje reguł kolizyjnych	381
§ 35. Zastosowanie reguł inferencyjnych w ustaleniach walidacyjnych	389
I. Pojęcie i rodzaj wnioskowań prawniczych oraz ich rola w procesie wykładni	389
II. Typologia wnioskowań prawniczych	390
Rozdział IX. Wybrane zagadnienia szczególne i porównawcze	399
§ 36. Czynniki różnicujące wykładnię prawa administracyjnego	403

I. Rodzaje czynników	403
II. Typ stosowania prawa i rodzaje organów decyzyjnych	404
III. Warunki społecznego otoczenia prawa	406
§ 37. Wpływ orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej na wykładnię sądów administracyjnych	412
§ 38. Prawa człowieka i orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w wykładni prawa administracyjnego	432
I. Prawo administracyjne a regulacje praw człowieka	432
II. Regulacje praw człowieka w procesach wykładni prawa administracyjnego	435
III. Wykładnia praw człowieka w polskiej praktyce administracyjnej i sądowej	439
§ 39. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego a wykładnia prawa administracyjnego	449
§ 40. Uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego a wykładnia prawa administracyjnego	471
Rozdział X. Model zakresu swobody interpretacyjnej prawa administracyjnego	481
§ 41. Zmiana paradygmatu stosowania prawa. Przejście od modelu sylogistycznego do modelu argumentacyjnego	483
I. Sylogistyczny model stosowania prawa	483
II. Argumentacyjno-interpretacyjny model stosowania prawa	485
III. Ważenie zasad prawnych jako istota argumentacyjno-interpretacyjnego modelu stosowania prawa	490
§ 42. Zakres swobodnego uznania podmiotu stosującego prawo w argumentacyjno-interpretacyjnym modelu	494
I. Pojęcie dyskrecjonalności	494
II. Niedookreślone pojęcia prawne jako źródło władzy dyskrecjonalnej ..	497
III. Klauzule generalne a zakres swobodnego uznania	498
IV. Różnice między dyskrecjonalnością sędziowską a uznaniem administracyjnym	500
V. Dyskrecjonalność w procesie wykładni jako ważenie dyrektyw i argumentów	507
VI. Uzasadnianie decyzji interpretacyjnej	511
Indeks rzeczowy	519